

**Програмові вимоги до навчальної дисципліни
«Юридичні особи в цивільному праві України»
для здобувачів другого курсу ОП «Право» (ОП Бакалавр)
денної форми здобуття освіти**

Тема 1. Становлення інституту юридичних осіб. Ознаки юридичних осіб як учасників цивільних правовідносин.

Історія виникнення конструкції юридичної особи. Теорії сутності юридичної особи та їх вплив на сучасний інститут юридичних осіб. Поняття юридичної особи та її основні ознаки. Правосуб'єктність юридичної особи. Універсальна, спеціальна та виключна правоздатність юридичної особи. Відокремлені підрозділи юридичної особи.

Тема 2. Юридичні особи публічного та приватного права в цивільному праві України. Особливості правового статусу юридичних осіб публічного права.

Публічне та приватне право: єдність та диференціація. Критерії поділу на юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Поняття та ознаки юридичних осіб публічного права. Особливості правового статусу окремих видів юридичних осіб публічного права: державні підприємства, навчальні заклади, створені державою, навчальні заклади, створені АРК, комунальні підприємства, навчальні заклади, створені територіальними громадами, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади згідно вказівки закону тощо.

Тема 3. Види юридичних осіб приватного права в Україні.

Поділ юридичних осіб приватного права на товариства та установи. Поділ товариств на підприємницькі та непідприємницькі. Кооперативи та їх місце в системі юридичних осіб. Проблематичність встановлення у Господарському кодексі системи підприємств та законодавчі тенденції щодо їх подальшої долі.

Тема 4. Створення юридичних осіб.

Способи створення юридичних осіб: підходи у науці та законодавстві. Заснування юридичних осіб та створення їх внаслідок правонаступництва. Відмінність у створення юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права. Поняття засновників (учасників) юридичної особи та вимоги до них при створенні окремих юридичних осіб. Організаційний етап створення юридичних осіб. Договори, спрямовані на створення юридичних осіб. Установчі документи юридичних осіб. Державна реєстрація юридичних осіб.

Тема 5. Припинення юридичних осіб.

Поняття та способи припинення юридичних осіб. Поняття, підстави та порядок ліквідації юридичних осіб. Ліквідація юридичних осіб у порядку визнання їх банкрутом. Припинення юридичних осіб шляхом правонаступництва.

Тема 6. Підприємницькі товариства як учасники цивільних правовідносин.

Поняття та ознаки підприємницьких товариств. Організаційно-правові форми підприємницьких товариств. Особливості правового статусу господарських товариств. Акціонерні товариства. Товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю. Повні та командитні товариства. Виробничі кооперативи. Сільськогосподарські кооперативи.

Тема 7. Непідприємницькі товариства як учасники цивільних правовідносин.

Поняття та ознаки непідприємницьких товариств. Громадські об'єднання: громадська організація, громадська спілка. Професійні спілки. Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Благодійні організації. Релігійні організації. Політичні партії. Непідприємницькі кооперативи.

Тема 8. Установи.

Поняття та ознаки установ в системі юридичних осіб. Порядок створення установ. Правовий режим майна установ. Правосуб'єктність установ. Управління установами. Припинення установ.

Тема 9. Похідні форми юридичних осіб приватного права.

Поняття похідних форм юридичних осіб приватного права. Виключна правоздатність як основна характеристика похідних форм юридичних осіб приватного права. Фінансові установи. Юридичні особи у сфері інновацій (наукові парки, технопарки тощо). Корпоративні інвестиційні фонди.

Керівник дисципліни

проф. Алла ЗЕЛІСКО

Затверджені на засіданні кафедри цивільного права
05 лютого 2026 року, протокол №10

**Програмові вимоги до навчальної дисципліни
«Юридичні особи в цивільному праві України»
для здобувачів другого курсу ОП «Право» (ОП Бакалавр)
заочної форми здобуття освіти**

Тема 1. Становлення інституту юридичних осіб. Ознаки юридичних осіб як учасників цивільних правовідносин.

Історія виникнення конструкції юридичної особи. Теорії сутності юридичної особи та їх вплив на сучасний інститут юридичних осіб. Поняття юридичної особи та її основні ознаки. Правосуб'єктність юридичної особи. Універсальна, спеціальна та виключна правоздатність юридичної особи. Відокремлені підрозділи юридичної особи.

Тема 2. Юридичні особи публічного та приватного права у цивільному праві України. Особливості правового статусу юридичних осіб публічного права.

Публічне та приватне право: єдність та диференціація. Критерії поділу на юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Поняття та ознаки юридичних осіб публічного права. Особливості правового статусу окремих видів юридичних осіб публічного права: державні підприємства, навчальні заклади, створені державою, навчальні заклади, створені АРК, комунальні підприємства, навчальні заклади, створені територіальними громадами, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади згідно вказівки закону тощо.

Тема 3. Види юридичних осіб приватного права в Україні.

Поділ юридичних осіб приватного права на товариства та установи. Поділ товариств на підприємницькі та непідприємницькі. Кооперативи та їх місце в системі юридичних осіб. Проблематичність встановлення у Господарському кодексі системи підприємств та законодавчі тенденції щодо їх подальшої долі.

Тема 4. Створення юридичних осіб.

Способи створення юридичних осіб: підходи у науці та законодавстві. Заснування юридичних осіб та створення їх внаслідок правонаступництва. Відмінність у створення юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права. Поняття засновників (учасників) юридичної особи та вимоги до них при створенні окремих юридичних осіб. Організаційний етап створення юридичних осіб. Договори, спрямовані на створення юридичних осіб. Установчі документи юридичних осіб. Державна реєстрація юридичних осіб.

Тема 5. Припинення юридичних осіб.

Поняття та способи припинення юридичних осіб. Поняття, підстави та порядок ліквідації юридичних осіб. Ліквідація юридичних осіб у порядку визнання їх банкрутом. Припинення юридичних осіб шляхом правонаступництва.

Тема 6. Підприємницькі товариства як учасники цивільних правовідносин.

Поняття та ознаки підприємницьких товариств. Організаційно-правові форми підприємницьких товариств. Особливості правового статусу господарських товариств. Акціонерні товариства. Товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю. Повні та командитні товариства. Виробничі кооперативи. Сільськогосподарські кооперативи.

Тема 7. Непідприємницькі товариства як учасники цивільних правовідносин.

Поняття та ознаки непідприємницьких товариств. Громадські об'єднання: громадська організація, громадська спілка. Професійні спілки. Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Благодійні організації. Релігійні організації. Політичні партії. Непідприємницькі кооперативи.

Тема 8. Установи.

Поняття та ознаки установ в системі юридичних осіб. Порядок створення установ. Правовий режим майна установ. Правосуб'єктність установ. Управління установами. Припинення установ.

Тема 9. Похідні форми юридичних осіб приватного права.

Поняття похідних форм юридичних осіб приватного права. Виключна правоздатність як основна характеристика похідних форм юридичних осіб приватного права. Фінансові установи. Юридичні особи у сфері інновацій (наукові парки, технопарки тощо). Корпоративні інвестиційні фонди.

Керівник дисципліни

проф. Алла ЗЕЛІСКО